C O N C E P T I A D E V I A T A
şi
S T I L U L D E lupta L E G I O N A R

(Cuvânt la aniversarea a
50 de ani de la naşterea Căpitanului)

Editat de „FORUL LEGIONAR”.

1949

D R A G I C A M A R A zi

Astăzi, Căpitanul împlineşte 50 de ani. Ne-am strâns la un loc nu ca să comemoram ziua naşterii Sale, ci ca să-L sărbătorim, căci pentru noi Căpitanul trăieşte şi va trăi mereu. Îl simţim viu în inimele noastre, în momentele grele îi auzim sfatul şi îndemnul, când greşim îi vedem mâhnirea. Unde se aduna doi legionari cu dragoste este şi EL printre ei.

Oricât de vitrige vor fi împrejurările, oricât de grea va fi lespedea tăcerii pe care vor să o aşterne pe amintirea Lui înverşunaţi prigonitori, oricât de numeroase ar fi tagma celor rătăciţi de pe linia Lui, a renegaţilor sau a oportuniştilor, figura Lui va rămâne mereu uriaşe şi luminoasa. Ca o flacără vie, ea va arunca fâsâi de lumina în aceasta întunecata raspântie de veac în care orbecaeste lumea noastră Europeană.

Inspirata de Dumnezeiască morala creştina, dinamizata de un irezistibil elan de dăruire eroica şi umanizata de tradiţionala omenie românească învăţătura Căpitanului, găseşte ecou în orice suflet cinstit şi doritor de înălţare spirituală.

În lagărul de la Dachau, unde se găsea internat, ne mărturisea bătrânul savant Prof. Karl Haushofer, fost Preşedinte al Academiei Germane şi unul dintre fundatorii ştiinţei geopolitice ca după el, „Corneliu Codreanu este personalitatea cea mai caracteristica pe care a dat-o veacul nostru şi ca în momentele grele în semnificaţia jertfei lui

găseşte reconfort şi mângâiere”.

Atunci a scris pentru Căpitan următoarele versuri pe care mi le-a dat în manuscris:

„Wir möchten, wenn wir Schicksal überdachten.
„Nicht gröss res Glück, nur gröss res Leid betrachten

„Da sah uns emsten Blicks Ihr C A P I T A N
„Mit Augen voller Edeltrauer an.
„Uns mahnend: Was Euch immer mag gescheh n
„Kann es vor meinem Opfergang bestehn?

„Aus solchem Geist habt Ihr mir greisem Mann
„Viel Gutes und viel Liebes angetan.

„Seid sicher: kehrt ei frei hinaus în’s Leben.
„Vergisst ei ale, was hier ihm ward gegeben!”

„Dacă ne gândim la Soarta, noi aflam
„Nu o mare fericire, ci o mai mare suferinţa
„Ne vedeau aici privirile grave ale CĂPITANULUI vostru
„Cu ochii plini de nobila durere.
„Spunându-ne: ce vi se poate întâmpla vouă
„În comparaţie cu sacrificiul meu?

„În sprintul acesta, mie, un bătrân.
„Mi-aţi făcut atâta bine, şi dat atâta dragoste.
„Fiţi siguri: dacă mă voi întoarce liber în viaţă.
„Nu voi uita niciodată ceea ce voi mi-aţi dat, aici.

Faptul ni s-a părut şi mai semnificativ când şi alţi ilustri deţinuţi de nationalităţi şi confesiuni deosebite (Olandezi, Norvegieni, Austrieci, etc., sau calvinisti, protestanţi, catolici, etc.) deşi cu prejudecăţi asupra Mişcării rămâneau profund impresionaţi de înalta concepţie de viaţa propovăduita şi trăita de Căpitan. Şi se apropiau to mai mult de noi.

Toate aceste aderente sufleteşti la o lume atât de diferita ca structura sufletească şi provenienţa, ne-au întărit convingerea ca învăţătura Căpitanului prin elementele profund umane care le conţine, depăşeşte cadrul românesc şi conjunctura politica în care s-a manifestat.

În noua aşezare a Europei care urmează să vie în aceasta a II-a jumătate a veacului nostru, aceasta învăţătura trebuie să-şi aducă şi ea contribuţia pentru combaterea nesănătoaselor concepţii materialiste sau amorale şi păgâne. Aceasta depinde şi de vrednicia şi înţelepciunea urmaşilor Căpitanului.

În cele ce urmează vom arunca o privire sinoptica pentru a releva unele trăsături mai caracteristice, în legătura cu stilul de viaţă şi de lupta al Mişcării, amintind totodată şi modul cum au chinuit şi asasinat pe Căpitan.

Cu acest prilej să ne reculegem şi pentru camarazii noştri în frunte cu Inginerul Clime masacraţi cu sutele prin lagăre şi închisori de poliţia lui Carol al II-lea, de la moartea cărora se împlineşte în luna aceasta 21 Sept. zece (10) ani.

MIŞCAREA LEGIONARĂ (GARDA DE FIER) ÎN ROMÂNIA
— Concepţia ei de viaţa şi lupta –

I. Afinităţi şi deosebiri cu celelalte Mişcări nationaliste

Geneza Mişcării Legionare în România trebuieşte căutata în criza spirituala, politica şi sociala care de mult timp frământa societatea morala din Sud-Estul-European.

Ca fenomen s-a conturat imediat după primul războiu' mondial fiind o reacţiune a organismului naţional fata de nihilismul rusesc ce şi găsise expresia cea mai violenta în revoluţia bolşevica din toamna anului 1917. A fost deci în primul rând un act reflex de conservare, o zvâcnire a instinctului naţional într-o societate condusa de o elită degenerata, anemiata în credinţa, roasa de corupţie, sceptica, frivola, deşelata în concepţii şi cu resorturile sufleteşti relaxate fapt care o făcea incapabila de a trezi şi mobiliza energiile pentru a înfrunta

primejdia Eurasiatica.

Sub acest aspect, corelaţia cu celelalte mişcări revoluţionare cu tendinţe de virilizare naţionala şi întărirea puterii statale cum era Fascismul italian şi Naţional-Socialismul german este evidenta fiind expresia eneia şi aceleaşi necesitaţi a momentului istoric.

Fără îndoială, în prima perioadă mai ales, gândirea italiana în speţa concepţia politică Mussoliniana care, prin cucerirea puterii a început să se concretizeze în acte de stat, a influenţat şi fecundat în larga măsura celelalte Mişcări naţionale atât în ceea ce priveşte doctrina cât şi forma lor de organizare. Realizările regimului fascist pe plan politic, economic şi social, într-un ritm neobişnuit de accelerat şi plin de dinamism, constituia un element încurajator pentru celelalte revoluţii naţionale care încă nu cuceriseră puterea.

„Mussolini – cum scrie Codreanu – ne-a dat siguranţa biruinţei noastre”. Adversităţile comune care le întâmpinau făcea să se nasca un sentiment de solidarietate. „Exista o legătura de simpatie între toţi acei cari în diferite părţi ale pământului, îşi servesc neamul, după cum exista o legătura de simpatie între toţi acei cari lucrează la nimicirea neamurilor”. „Mussolini, viteazul care calca balaurul în picioare, era din lumea noastră, de aceea toate capetele de balaur se năpusteau asupra lui jurându-i moarte. Pentru noi ceilalţi el va fi un Luceafăr luminos care ne va da speranţe; ne va fi dovada vie ca hidra poate fi învinsa. O dovadă a posibilităţilor noastre de biruinta.

Acest curent de simpatie înlesnea vehicularea influentelor reciproce. Totuşi în evoluţia lor, fiecare Mişcare – care n-a fost o simplă imitaţie determinata de snobismul modei – şi-a cristalizat concepţii proprii de viaţa şi a căpătat o fizionomie substanţială deosebita şi nuanţata de a celorlalte mişcări nationaliste.

La acest proces a contribuit atât caracterul specific al fiecărui naţiuni care oferea suportul, cu stadiul evoluţiei istorice, impulsurile tradiţionale, sensibilitatea şi structura sufletească, cât şi caracterul şi concepţia de viaţa a personalităţii care a iniţiat, polarizat şi potenţiat fiecare din aceste Mişcări.

Noutatea adusă de Corneliu Codreanu în gândirea şi mai ales în practica politica a fost elclectismul sau etic şi un adânc sens de omenie izvorât din sensibilitatea naţiei româneşti şi fecundat de concepţia cerstina. Întregul sau sistem pentru crearea forţei politice şi axat mai mult pe virtuţile morale animate de dragostea creştina. Virtuţile formale (exterioare) ca ordinea, disciplina, etc., pe care totuşi le-a combinat în acest sistem, au avut o funcţiune de completare. Tendinţa lui permanenta a fost de a cultiva şi folosi numai partea cea bună din om. Formulelor curente ca „scopul scuza mijloacele" sau „succesul validează justetea în politica" el a opus cu hotărâre ideea ca un scop bun rămâne bun numai dacă şi mijloacele cu care a fost atins au fost bune adică morale.

Aceasta încercare îndrasneata care rupe radical cu concepţia „amoralista" (machiavelica), dominată în gândirea şi practica politica a lumii moderne pe care nici concepţia Mussoliniana şi cu atât mai puţin cea Hitleriana, n-a pus-o în discuţie, constituie în fond – cu toată aparenta ei utopica – singura reacţiune adecvata şi poate eficienta ca să vindece din rădăcina răul care, în ultima analiza causează toate crizele ce în mod endemic, bântuie societatea contemporana.

Sub acest raport Legionarismul s-ar apropia mai mult de Biserica Creştină a cărei concepţii şi mistica şi-a asimilat-o în structura organizaţiei sale, decât de celelalte revoluţii nationaliste, legate cum am văzut prin anumite forme de organizare sau de conjunctura politica, determinata de primejdia Eurasiatica de care am amintit.

Acest lucru a făcut cândva pe Codreanu să caracterizeze – în felul sau plastic – răspunsul la întrebarea ce i s-a pus în legătura cu diferenţa ce exista între cele trei mişcări naţionale, spunând: „Fascismul se preocupa mai mult de haina (adică forma organisarii statale), Naţional-Socialismul de corp (adică de puritatea şi eugenia rasială) pe când Legionarismul se ocupa de ceva mai adânc; de suflet (adică întremarea lui prin cultivarea virtuţilor creştine şi pregătirea în vederea mântuirii finale de care Biserica Creştină se ocupa în forma cea mai desăvârşita".

În acest sens el va scrie în Memoriile sale inedite: „Caracteristica timpului nostru: ne ocupam cu lupta dintre noi şi alţi oameni, nu cu lupta dintre poruncile Duhului Sfânt şi poftele firii pământeşti, ne preocupam şi avem biruinta asupra oamenilor, nu biruinta asupra satanei şi a păcatelor. Toţi oamenii mari ai lumii de ieri şi de astăzi: Napoleon, Mussolini, Hitler, etc., sunt preocupati de aceste biruinti. Mişcarea Legionară face excepţie, ocupându-se dar insuficient – şi de biruinta creştina în om, pentru mântuirea sa. Insuficient! Răspunderea unui conducator este foarte mare. El nu trebuie să desfete ochii armatelor sale cu biruinti pământeşti, fără a le pregăti în acelaşi timp în lupta decisiva în care sufletul fiecărui poate să se încoroneze cu biruinta eterna sau cu prăbuşirea eterna”.

Aşa dar, combaterea crizei care a condiţionat şi legitimat fenomenul revoluţiilor naţionale se va face paralel dar pe planuri deosebie, adecvat structurii intime a fiecărei mişcări. Ca să întrebuinţam o imagine plastica, Fascismul va ataca coroana arborelui răului care trebuie doborât; Naţional-Socialismul, trunchiul; Legionarismul, însăşi rădăcinile, care alimentează răul secătuindu-i sursa de alimentare.

II. Premizele acţiunii legionare

Premizele pe care îşi va întemeia acţiunea Legionarismul vor fi deci impregnate în primul rând de preocupări morale şi educative. „Poporul român, în aceste zile – scrie Codreanu – nu are nevoie de un mare om politic, aşa cum greşit se crede, ci de un mare educator şi conducător, care să biruiască puterile răului şi să zdrobeasca tagma celor răi. Pentru aceasta, însă, el va trebui să biruiască mai întâi răul din el şi al lui. Tara piere din lipsa de oameni, nu din lipsa de programe. Aceasta este părerea noastră. Ca deci, nu programe trebuie să creăm, ci oameni, oameni noi… Acest fel de om, care trăieşte astăzi în politica românească l-am mai întâlnit în istorie. Sub domnia lui au murit naţiuni şi s-au dărâmat state”.

„Noi porneam de la ideea de om ca valoare morala, şi nu ca valoare numerică”. „Legiunea Arhanghelul Mihail” va fi, prin urmare, mai mult o scoala şi o oaste decât un partid politic”… Principiul de la

care pornea era: „Întâi trebuie să cunoaştem şi să eliminam defectele noastre dacă vrem să avem dreptul de a condamna şi îndrepta acele ale altora”.

Ca metoda de lupta recomanda legionarilor săi loialitatea cea mai desăvârşita, repudiind orice acţiune piezişe sau neonesta. „Mergi numai pe căile indicate de onoare. Lupta, şi nu fi niciodată mişel. Lasa pentru alţii căile infamiei. Decât să învingi printr-o infamie, mai bine să cazi luptând pe drumul onoarei…

„Păziţi-vă pe voi şi pe copiii de azi şi de mâine ai neamului românesc şi ai orcarui neam din lume, de aceasta racila îngrozitoare: mişelia. Toată inteligenta, toată învăţătura, toate talentele, toată educaţia nu vor servi la nimic, dacă vom fi misei. Învăţaţi pe copiii voştri să nu întrebuinţeze mişelia nici în contra prietenului şi nici în contra celui mai mare duşman al lor. Căci nu vor învinge, ci vor fi mai mult decât învinşi, vor fi striviţi. Nici în contra mişelului şi a armelor mişeleşti să nu întrebuinţeze mişelia, pentru ca de vor învinge, nu va fi decât un schimb de persoane. Mişelia va rămâne neschimbata. Mişelia învinsului va fi înlocuită cu mişelia învingătorului. În esenţa, aceeaşi mişelie va stăpâni peste lume. Întunericul mişeliei nu poate fi alungat prin alt întuneric, ci numai prin lumina pe care o aduce sufletul viteazului plin de caracter şi onoare”.

Ca arma suprema recomanda martirajul fiindcă numai el poate asigura victoria cea mai durabila. „Ţelul final nu este viaţa. Ci învierea. Învierea neamurilor în numele Mântuitorului Iisus Hristos”.

Poate asemenea postulate morale au fost formulate şi de alţi mai înainte pe care însă realităţile vieţii i-au împins la periferie clasându-i în rândul utopiştilor vizionari sau a moraliştilor de catedra. Spre deosebire de aceştia însă Corneliu Codreanu nu numai că le-a dat un sens realist legându-le de momentul istoric dar a găsit instrumentul şi tehnica care să dee forţa acestor idei morale, stârnind un curent de o excepţionala vigoare a cărei intensitate se menţine şi după dispariţia sa fizica.

Identificarea articulaţilor acestui instrument de acţiune credem

că ar prezenta un interes atât din punct de vedere al tehnicei politice privita prin prisma istorica cât şi pentru faza actuala a crizei în care se zbate societatea moderna.

Spre deosebire de trecut, când conflictele generate de cele mai multe ori de o mentalitate egoista şi lipsită de orice scrupule se puteau soluţiona pe câmpul de bătaie cu arme cu putere distrugătoare limitata, astăzi ele trebuie să se înfrunte cu forte nimicitoare de proporţii apocaliptice. Introducerea elementului moral în politica este o imperioasa necesitate a momentului istoric căci numai aşa s-ar introduce frâna care să oprească alunecarea spre abis. Discrepanta ce exista între progresul tehnic care pune la îndemâna omului contemporan armele cu puterea nimicitoare şi între scăzutul sau nivel moral este alarmanta. Dacă nu se stabileşte un echilibru corespunzător prin ridicarea acestui nivel moral iar politica va continua să fie mai departe impregnata de concepţia „amoralităţii”, însă şi existenta omenirii va putea fi primejduita, ca o pedeapsă cereasca, prin autonimicire.

Dar pe lângă aceasta: esirea din actuala criza politica, sociala şi morala nu se va putea face numai prin simpla continuare pe principiile vechi ale unei democraţii depăşita pe toate planurile de activitate care tocmai au determinat aceasta criza, condiţionând şi legitimând chiar excesele regimurilor totalitare.

Absorbirea curentelor de idei şi sentimente sănătoase care prin esenţa lor depăşesc conjuncturile care le-au dat naştere constituie o necesitate vitala. Este momentul mai ales când trebuie reconciliat principiul autorităţii cu cel al libertăţii aflat într-un permanent conflict. Numai printr-o asemenea sinteza închegata în focul dragostei creştine, s-ar putea crea o forma superioara de conducere care să soluţioneze pe toate planurile, cele mai grele probleme care astăzi par imposibile.

„Toată istoria sociala a omenirii e plină de lupte, având la baza cele două mari principii care cauta să-şi facă loc unul, în paguba celuilalt: Principiul autorităţii şi principiul libertăţii. A orienta o mişcare după unul sau celălalt din aceste două principii, înseamnă a continua linia istorica de tulburare şi deasupra lor, cuprinzându-le pe

amândouă în tot ce au ele mai bun şi înlăturând conflictele dintre ele. Dragostea aplicata înseamnă pace în suflete, în societate şi în lume”.

Evident, prin asemenea concepţii Legionarismul se distantează substanţial de Fascism şi Naţional-Socialism şi capătă o larga respiraţie umană care numai în creştinism s-ar putea întâlni. Cu toată disciplina riguriosa care o conţine sistemul de organizare legionara totuşi libertatea se trăieşte în toate plenitudinea.

Aceste trăsături de profunda originalitate le-au relevat toţi cercetătorii străini care au studiat cu obiectivitate fenomenul legionar. „Revoluţia Legionară – scrie publicistul italian Alfonso Panini Finotti – este o revoluţie specifica românilor. În raport cu Fascismul şi Naţional-Socialismul revoluţia legionară prezintă caractere cu totul speciale… Originalitatea lui Codreanu consista nu asupra obiectivităţii conceptuale, în ideologie sau programe chiar dacă părerile sale asupra acestor realităţi au câştigat atâţia aderenţi şi eficienta maxima prin alt mijloc decât aspectul curat tematic; actul sau revoluţionar consista într-o fundamentala existenta ontologica a acestor realităţi întâlnindu-se în acest mod şi cu ultimele tendinţe a celor mai avansate concepţii de viaţa europeană. Trebuie notat, în concluzie, caracterul uman al întregii sale revoluţii.

„În timp ce revoluţia fascista şi Naţional-Socialista se efectuează cu o sforţare specifica de simplificare, chiar de drept, de unilateralizare cu o finalitate determinata a naturii umane (extrema specializare, transformarea individului într-un instrument participant dar cu totul la dispoziţia statului) şi combat liberalismul, revoluţia Legionară prezintă aspectul de o întoarcere a omului către om în sensul cel mai complet al cuvântului. În această privinţă e într-adevăr surprinzător pathosul uman în multe afirmaţii a lui Codreanu şi a Garzii, sensibilitatea românească dobândeşte un caracter de o şi mai mare dimensiune, monumental: în scurt, un nou stil de viaţă.

* * *

Încadrarea tuturor acestor virtuţi şi sentimente nobile în sistemul de gândire şi mai ales de acţiune a fundamentului Mişcării

Legionare pentru a fi promovate formează partea cea mai interesantă a legionarismului românesc. Mai mult decât în noutatea ideilor afirmate, originalitatea lui Corneliu Codreanu consta în tactica sa politica sau mai bine zis în stilul de trăire şi lupta adoptat care reflectează cu o desăvârşita mentalitate concepţia sa de viaţă. În fiece virtute legionara nu trebuie văzuta numai valoarea ei etica intrinseca dar şi valoarea ei politica adică forţa de acţiune şi suflul cu care se articulează în dinamica luptei pentru combaterea răului. Fiecare virtute preconizata constituie o piesă necesară în tehnica politica a lui Codreanu care este pusă în funcţiune în anumite momente. Orice înlăturare sau relaxare a ei poate provoca dezechilibrul şi perturbari în funcţionarea întregului sistem de lupta, deoarece pe lângă frumuseţea ei morala şi mai mult decât aceasta, trebuie să fie apreciata însufleţirea irezistibila pe care radiaza pentru trăirea acestor norme morale, într-o formă activa şi cu atât mai integrala cu cât şi mediul înconjurător este viciat şi mai infectat de o concepţie amorala sau imorala. Techica data virtuţilor morale de a se valorifica în gradul cel mai înalt pe câmpul tactic şi strategic al politicei pentru combaterea răului constituie meritul cel mai remarcabil.

III. Arme inedite în lupta politica

În toată acţiunea sa politica, Corneliu Codreanu, nu a angajat batalii pe terenul care convenea politicienilor, folosind obişnuitele arme politice. Înzestrat cu un excepţional simt psihologic, el a mânuit arma contrastului cu o dibacie unica.

În opoziţie cu o clasa conducătoare destrăbălata şi lipsită de orice ţinuta morala el a preconizat şi a reuşit să profileze ţinuta impecabilă a legionarului care punea în evidenta, fără a fi nevoie de explicaţii, diferenţa izbitoare între omul vechi şi omul nou. „Normele etice de viaţa legionară, pe care noi să le respectăm cu severitate, să le afirmam şi în jurul cărora să se adune toţi cei ce le preţuiesc: curăţenia sufletească. Dezinteresarea în luptă. Avântul, Credinţa, munca, ordine, ierarhie, disciplina. Dreptate. Energia şi forţa morala. Fapta, nu vorba. Fa! Nu vorbi!”

Într-o ţară unde se vorbea mult şi se făcea puţin, a impus

adepţilor săi din ce în ce mai numeroşi legea tăcerii şi a faptei. „Vorbeşte puţin. Vorbeşte ce trebuie. Vorbeşte când trebuie. Vorba ta este vorba faptei. Tu făptuieşte. Lasă-i pe alţii să vorbească”.

Cu acest scop educativ a înfiinţat la 6 Mai 1924 tabara de munca voluntara de la Ungheni (Iaşi) prima din lume din acest gen, care mai târziu s-au extins în tot cuprinsul Ţării şi la care participau oameni de toate categoriile sociale şi cu deosebire, intelectuali, studenţi, profesori, ingineri, medici, avocaţi. Din toate se desprinde o lege: „acolo unde apare mâna şi sufletul legionarului, dintr-un pustiu se face o grădină”. Pe când oare miile de legionari vor face o grădină din pustiul care se întinde peste România?” Totul se făcea cu voie bună căci „Voia buna nu poate fi egalată în randament nici de simţul datoriei, nici de disciplina, nici de autoritate”. Tabara legionara de munca voluntara tindea să devină marea scoala a naţiunii: „Era un îndemn pentru alte zeci de mii de tineri. Are o scoala pentru marile mase populare care stau ani întregi cu podurile rupte, cu drumurile stricate, aşteptând să vie statul ca să le facă, atunci când numai într-o singură zi, munca lor comuna le-ar putea repara. Era un îndemn pentru toată ţara şi un îndreptar pentru acei cari îşi pot imagina ca o Românie puternica ar putea ieşi din mila altora, şi nu din munca noastră a tuturora”.

Dar această activitate constructiva nu s-a mărginit numai pe câmpul muncii manuale. Ea s-a extins şi în sectorul comerţului ocupat aproapea în întregime de străini. Codreanu şi-a propus să sfarma mentalitatea „ca românul nu e bun de comerţ” şi în acest scop a format „Batalionul Comerţului Legionar” în care au intrat tineri de toate categoriile (fii de tarani, funcţionari, etc.) şi în special studenţi universitari. O mulţime de întreprinderi legionare (cooperative, băcanii, restaurante, croitorii, etc.) au luat fiinţa atât în Bucureşti cât şi în târgurile din provincie acolo unde invazia străina era mai copleşitoare.

Aceste întreprinderi erau însufleţite de un spirit nou care cum spunea Codreanu „se numeşte: e o în e r tu l e r e’s t în bazat pe iubirea de oameni, nu pe furarea lor, comerţ bazat pe **onoare**”. În masele româneşti ele trezeau mare entuziasm şi o continua fervoare de a le

încuraja.

Această activitate constructiva, transpusa pe un teren cu totul inedit din punct de vedere politic, arunca într-o mare încurcătura pe politicieni. Criticile şi calomniile lor nu numai ca nu găseau ecou dar aveau un efect contrariu tocmai prin punerea în evidenta şi mai mult a contrastului între lumea care vorbeşte prin fapta şi cea decrepita care se macina în vorbăria ei pe cât de otrăvita pe atât de neputincioasa. Rămase fără răspuns, căci după legea sa „legionarul nu intra în polemica cu nimeni", ele ricoşeau cu efecte nimicitoare asupra însuşi acelora care le lansau.

Entuziasmul trezit în mase de aceasta noua concepţie de viaţa a luat aşa de mare amploare încât linia legalitaţii era cea mai propice pentru prosperarea ei.

Din partea politicienilor se observa însă „o tendinţa ferma de provocare a Mişcării Legionare". Pentru ca aceasta să reacţioneze şi pe baza reacţiunii, să se poată lua măsuri contra ei. „Ordon tuturor legionarilor – scrie Codreanu – în Martie 1937, ceea ce necontenit am afirmat, să nu mai răspundă la niciun fel de provocare". Acelaşi îndem făcea şi studenţilor cu ocazia închiderii Universităţilor cărora le recomanda „O purtare de mare corectitudine. O mare propaganda a credinţei Legionare, dar nu prin scandal, bătaie, discuţii contradictorii, ci prin mărturisirea credinţei: Cred, în învierea României, prin Legiune. Primesc orice lovitura. Îndur cu bucurie orice chin. Dar, cred în Biruinta şi Mântuirea Legionara a Neamului Românesc. Deci, nu cearta, nu războire, nu discuţii contradictorii, ci prin mărturisirea „Aşa cred eu", „Dumneata poţi crede cum vrei!"

Şi aci legea contrastului punea în mare încurcătura pe politicieni. La toate provocările lor se răspundea cu un limbaj creştin de un calm exasperant pentru ei. Şi curentul pentru Mişcarea Legionară creştea într-un mod irezistibil.

Prima transpunere a lui masiva pe plan electoral s-a verificat în alegerile generale din Decembrie 1937 când Mişcarea Legionară a obţinut 66 deputaţi.

Acest fapt a determinat pe Carol al II-lea şi camarila lui să încerce o diversiune pentru derutarea şi captarea curentului legionar. În acest scop a fost adus la guvern partidul National-Creştin a lui Goga şi Cuza, cu program antisemit, care avea misiunea sa lichideze Mişcarea Legionară în noule alegeri care urmau să se facă întrucât parlamentul ales de alegerile precedente a fost dizolvat înainte de a se întruni.

La această provocare care era vizibil îndreptata împotriva legionarilor, Codreanu a răspuns cu un calm şi o ţinuta care tindea sa întoarcă întreaga manevra a adversarilor. În declaraţiile făcute presei la 13 Ianuarie 1938, a precizat printre altele în legătura cu guvernul lui Goga-Cuza: „Oricum şi pe oriunde aţi venit, fiţi bine veniţi. Sunteţi un guvern nationalist. Eu nu am dreptul nici măcar să vă suspectez buna-credinţa, chiar atunci când unele lucruri nu le înţeleg sau mi se par greşite. Un om corect nu se poate năpusti asupra altui om din primul ceas înainte de a fi lăsat să-şi pună în aplicare gândurile sale…

„De asemenea, împins de vre o invidie plină de josnicie, nu mă veţi găsi strigând: Iată aceştia îmi iau şi executa programul meu şi eu ce mă voi face? Ce zic acum şi voi zice totdeauna: să vă ajute Dumnezeu să faceţi pentru neamul românesc tot ce vrem, tot ce am vrut, tot ce a visat mintea noastră că ar putea face”.

În noua campanie electorală ce se deschide Codreanu cere legionarilor „o nota de mare demnitate… o linie de mare corectitudine… În general în propaganda: Nu atacaţi pe nimeni. Nu veţi zice: Să ne votaţi pentru ca cuziştii, ţărăniştii, vaidiştii, sunt rai. Ci veţi zice: Votati-ne pentru ce avem noi bun! Votati-ne pentru credinţa şi jertfele noastre. Pe legionarul care îl voi descoperi că merge şi începe să vorbească de rău pe alţii, să clevetească, îl voi scoate din lupta. Nu mai întunecaţi sufletele oamenilor, ci mergeţi cu voie bună, vorbiţi-le numai de bine, de nadejdi, de biruinta, împărtăşindu-le bucuria şi lumina”. „Nu răspundeţi la nicio provocare. Nu atacaţi guvernul nationalist în nicio întrunire. Treceţi cu vederea peste greşelile lui, căci nu e nicio glorie să vezi întotdeauna greşelile altora”.

Cu toate acestea, provocările guvernului cu deosebire prin Ministrul de Interne Armand Calinescu, omul camarilei, au mers până la asasinate. Codreanu însă nu-şi pierde cumpatul. „Nu poate nimeni – declara după şedinţa Senatului Legionar al Capitalei din 8 Februarie 1938 – să omoare atâtea dintre noi câţi suntem în stare să murim pentru credinţa noastră. Dar nu aceasta dovada trebuie să dea Mişcarea Legionară astăzi: a dat-o ieri, va da-o mâine. Ea trebuie să facă astăzi dovada înţelepciunii şi dovada ordinii…

„Mişcarea Legionară, cu inima însângerata şi îndoliata nu răspunde provocărilor nelegiuite, la care a fost supusa… Atacaţi cum vreţi. Loviţi cât puteţi. Noi nu avem nimic de răspuns şi nu va fie teamă de nicio reacţiune. Le faceţi toate acestea pentru voturi? Pentru 6 luni, un an doi de guvernare? Ei bine, rog pe toţi duşmanii noştri, pe cei ce ne-au ucis camarazii, să afle că Mişcarea Legionară s-a retras din propaganda electorală. Ea nu mai apare în lupta, de oarece nu vrea să facă umbra nimănui…

„Noi nu vrem să împiedicam Guvernul în opera lui de guvernare. Iată noi ne dam în laturi. Calea vă este deschisa şi libera. Nimeni n-o să vă facă niciun rău. Guvernati în pace…

„Puterilor vrăjmaşe din afara hotarelor sau dinlăuntru, care-şi închipuie ca lagionarii le pot face jocul printr-un început de rasmerita, le răspund că se înşală”.

Aceasta stăpânire de sine a legionarilor, determinata de un mare sentiment de răspundere pe care nu-l avea vechea clasa conducătoare în frunte cu sceleratul Rege Carol al II-lea, a dejucat întreg planul conceput cu diversiunea guvernarii Cuza-Goga, a determinat un curent de simpatie pentru Mişcare irezistibil. De-aceea Carol al II-lea a concediat Guvernul, după o existenta de abia 40 de zile, suspendând Constituţia şi dizolvând partidele. În aceasta acţiune el a fost asistat de întreaga pătura conducătoare corupta care vedea o primejdie pentru existenţa ei parazitară în însănătoşirea vieţii publice româneşti.

„Deci, suntem aruncaţi – declara Codreanu ziariştilor la 21

Februarie 1938 – din raportul de Drept, în raportul de Forţa. Pe acesta, însă, noi nu-l primim. Noi am înţeles să acţionăm în cadrul legii, manifestându-ne credinţele noastre. Dacă aceasta n-o putem face, şi dacă orice manifestare de credinţa ne este interzisa, raţiunea de existenta a partidului nostru a încetat. Noi nu voim să întrebuinţam forţa. Nu voim să întrebuinţam violenta. Lovitura de stat nu voim să dăm. Prin esenţa însăşi a concepţiei noastre noi suntem contra acestui sistem. Ea înseamnă o atitudine de bruscare de natura exterioara, pe când noi aşteptam biruinta noastră de la desăvârşirea în sufletul naţiunii, a unui proces de perfecţiune omenească. Nu vom întrebuinţa aceste mijloace, pentru ca tineretul de astăzi, are prea adânc înfipta conştiinţa misiunei sale istorice şi a răspunderii sale, pentru a face acte necugetate, care să transforme România într-o Spanie sângerânda".

Pe lângă considerente de ordin intern mai era o situaţie externă cu totul speciala care impunea lui Codreanu adoptarea acestei atitudini de non violenta. Vecinătatea Rusiei bolşevice şi intenţiile acestei tari de a folosi orice tulburare din România pentru a o invadă, mai ales ca în acel timp, era libera pe mişcările sale, a făcut pe Codreanu care avea un înalt sentiment de răspundere să nu se pună în raportul de forţa provocat de iresponsabilul Carol al II-lea.

De pe aceasta linie nu se va clatina chiar când va fi convins că i se unelteste moartea: „Nu să ne închideţi comerţul nostru – scria el la 26 Martie 1938 – să ne înăbuşiţi avântul, ci să ne bateţi la tălpi, să ne trimiteţi în Insula Serpilor, să ne ucideti cu pietre, să ne spânzurati cu picioarele în sus şi să ni le bateţi în cuie, să ne supuneţi la cele mai mari umilinţe. Nu veţi întâmpina, toţi cei care v-aţi asumat răspunderea unei sângeroase şi nedrepte opresiuni, nu numai nicio violenta, ci nici măcar o opunere".

IV – Calvarul

Poziţia pe care s-a aşezat Codreanu, atât în ceaace priveşte ţinuta morala cât şi acţiunile constructive (tabere de munca, cooperative, etc.) desfăşurate în cadrul celei mai depline legalităţi precum şi atitudinea de non-violenta la toate provocările, era atât de superioara, încât exaspera pe Regele tiran şi camarila sa care umbla

după pretexte. Lupta între principiile binelui şi a răului, a sublimei forte morale şi a brutei forte materiale se angajase în aşa fel încât amintea parca toate fazele pe care le-a îndurat Mântuitorul din partea Sinedriului Jidovest de acum două milenii. Aceiaşi rea credinţa.

Guvernanţii Români în frunte cu Patriarhul Miron Cristea, au ordonat fără nicio justificare arestarea lui Codreanu şi a tuturor fruntaşilor legionari, în noaptea spre Duminica Floriilor 16 Aprilie 1938. Şi calvarul Căpitanului începe cu săptămâna Patimilor.

A fost o coincidenţă a destinului său, un calcul satanic a celor fără Dumnezeu. A fost aruncat în subteranele fortului Julava unde după expresia a însuşi Patriarhului Miron Cristea „constituţia şubreda a lui Codreanu nu va putea rezista mult timp”. Dar pentru a-l distruge şi din punct de vedere moral i s-a înscenat şi un proces de „înalta trădare!” Fără niciun fel de probe este condamnat la 10 ani munca silnică. Întreg tratamentul care i s-a aplicat înseamnă că i se pregăteşte o moarte la rece. În însemnările sale de la Jilava publicate după moartea sa, Codreanu scrie:

Marţi, 19 Aprilie 1938

„Intram în fort. Acolo pătrundeam prin nişte ganguri întortocheate şi lungi pline de întuneric. Ma izbeşte un miros rece şi umed de mucegai. Sunt introdus apoi într-un fel de bolta, lunga de vre o şase metri şi lata de vre o patru… Deasupra acestei bolti sunt vre o patru metri de pământ… Plutonierul mi-aduce o rogojina şi două paturi roase. Le aşază pe scânduri. Sub cap, nimic. Locotenentul vede că e ceva lipsit de cea mai elementară omenie. Se simte jenat şi se scuza că aşa e regimul. Ma întreabă dacă nu am o basca pentru cap, c’o să-mi fie frig. De unde să am? Îmi spune câteva vorbe bune şi pleacă, încuind uşa cu lacăt. De jos, de sus, din pereţii groşi, de pretutindeni, săgeţi reci de umezeala îmi străpung trupul. Pare ca aceşti pereţi străini, în care nu recunoşti nimic de al tău şi nu vezi pe nimeni dintre ai tăi, duşmănoşi, abia aşteaptă o viaţă de om. Pe care s-o mistuie, trimiţându-şi miile de săgeţi, ca nişte adevărate raze ale morţii pe trupul bietului condamnat. M-am culcat. O noapte lungă.

Sf. Paşti, 1938, 24 Aprilie

„Îmi intra umezeala în oase. Respir aerul de pivniţa. Îmi simt plămânul străpuns de ace, de gloanţe. Ma întind pe patul de scânduri. Ma dor oasele. Stau câte 5 minute pe o parte, câte 5 pe cealaltă. Ma întorc pe stânga. Aud cum îmi bate inima. Sau picura picături de sânge din ea?

Se scurge viaţa din istovitul trup. O Tară! Cum îţi răsplatest tu fiii tai!... Doamne, mă rog în noaptea aceasta a învierii, primeşte-mi jertfa. Ia-mi viaţa. Căci ţie, o! Tara, nu-ţi trebuie puterile noastre. Tu vrei moartea noastră.

Duminica, 8 Mai, 1938

...Ieri seara a venit magistratul instructor major Dan Pascu, şi mi-a adus la cunoştinţa că am fost trimis în judecată pentru „Trădare". Am rămas un moment uluit... M-am întors din nou în celula mea, cu inima străpunsa de săgeţi: eu, şeful Mişcării Nationaliste Legionare, să fiu judecat pentru trădare! N-am mai mâncat nimic. Am adormit târziu de tot, pe patul meu de scânduri, şi m-am zvârcolit toată noaptea. Dimineaţa m-am trezit strigând în somn: „auzi, drage Mota, voi fi judecat pentru trădare".

Vineri, 3 Iunie 1938

„Biserica părintească", „Biserica străbuna", ne loveşte Patriarhul e şi prim-ministru, în numele căruia se fac toate, de la care ne vin în fiecare zi atâtea chinuri. Doamne, Doamne ce tragedie! Şi la ce chinuri ne pui sărmanul suflet. Ce frământare în piepturile a zeci de mii de tineri, tarani, muncitori, studenţi!

Miercuri 15 Iunie 1938

...Când am terminat Evangheliile, am înţeles că stau aici în închisoare din voia lui Dumnezeu; ca deşi n-am nicio vină sub latura juridica, El mă pedepseste pentru păcatele mele şi-mi pune la încercare credinţa. M-am liniştit... A căzut liniştea asupra

zbuciumatului meu suflet, cum se lasa seara liniştea peste zbuciumul, zvârcorilile şi încordările lumii. Oameni, pasari, animale, copaci şi ierburi, pământ muncit şi tăiat de fiarele plugurilor intra în repaus. Căci tare am fost zbuciumat!… Mult a suferit sărmana carne de pe mine. Nu cred să fi îndurat vreodată mai mult ca acum. „Credinţa” şi „Dragostea” nu mi le-am pierdut, dar am simţit, ca la un moment dat mi s-a rupt firul nadejdii. Chinuit fiziceste ca un câine, sunt pline hainele de suferinţa; iată acum 60 de zile şi 60 de nopţi de când dorm îmbrăcat, pe scândura şi rogojina aceasta. 60 de zile şi 60 de nopţi de când oasele mele sug, ca o sugătoare, umezeala care ţâşneşte din pereţi şi din pământ. De 60 de zile nu schimb o vorbă cu nimeni, căci nimeni din cei de aici n-are voie să vorbească cu mine. Şi atacat în acelaşi timp în fiinţa mea morala; acuzat de trădare, ca nefiind român nici după mama nici după tata. Arătat drept un duşman al statului; copleşit de lovituri şi legat cu mâinile la spate, adică neavând nicio posibilitate de apărare. Cu inima strânsa la gândul suferinţelor, jignirilor, maltratarilor celorlalţi ai mei, familie şi camarazi, am simţit că mi s-a rupt unul din cele trei fire nevăzute, care leagă pe creştin de Dumnezeu, **n-a de de a**. Mi s-a făcut negru înaintea ochilor. Simţeam că mă înec. Dar mi l-am legat la loc, luptând zi de zi. Cum? Citind cele 4 Evanghelii. Când le-am terminat am simţit că am din nou cele trei fire şi ca ele sunt bune: **C r e din t a, N a de de a, D r a g o ste a**.

Duminica, 19 Iunie 1938

…Seara după închidere a venit doctorul închisorii şi m-a cercetat. O veste rea: în a găsit cu plămânii la vârfuri şi în partea de jos, şi la spate şi în faţă, prinşi… Mi-a dat o reţetă, injecţii cu calciu, o alifie cu care să mă ung şi ceva de pofta de mâncare. Sărmanii plămâni, nu mai pot de suferinţa!… După ce am fost atacat în fiinţa mea morala, după ce am fost cu barbarie tratat din punct de vedere fizic, acum vine peste mine al treilea atac: mă ataca microbii!…

Dar Dumnezeu vede şi va răsplăti!

Cu toate că condiţiile în care era ţinut Codreanu duceau mai mult dar în mod sigur spre un deznodământ fatal, totuşi Regele Carol şi camarila lui vrea să aibă cât mai repede capul acestui mare fiu al

neamului românesc. Se vede ca evoluţia situaţiei externe îi neliniştea mai ales după acordul de la München din Septembrie 1938. Sau poate trebuia să aibă loc asasinatul pentru ca oribila lor crima să fie vizibila pentru toţi.

Aceasta crima s-a consumat în noaptea lui 30 Noiembrie 1938 pe când era transportat împreună cu alţi 13 fruntaşi legionari, Nicadori şi Decemviri.

Comandamentul Corpului II Armata a dat în ziua de 1 Decembrie 1938 următorul comunicat oficial: „În noaptea de 29 spre 30 Noiembrie crtun grup de prizonieri politici urma să fie transportat de la Jilava Valminelu. În timpul călătoriei convoiul a trebuit să se oprească în mijlocul unei păduri la circa 30 de km. de la Jilava din cauza unui defect. Prizonierii au profitat de această ocazie pentru a încerca să se salveze în pădure. Jandarmii s-au văzut constrânşi să deschidă focul. Au fost ucişi: Zelea Codreanu, Constantinescu, Caranica, Belimace şi alţi zece tineri foşti membrii ai Garzii de Fier. O comisie militară care a descins la faţa locului a constatat că versiunea data de Jandarmerie corespunde adevărului dând în consecinţa autorizarea pentru înmormântarea cadavrelor”.

„În afară de acest comunicat s-a mai publicat şi un altul în care se spunea că convoiul a fost asaltat de un grup de necunoscuţi şi ca în învălmăşeala Codreanu împreună cu 13 legionari au folosit ocazia pentru încercarea tragica a fugi”.

Nimeni n-a crezut versiunea oficiala căci ea nu corespundea liniei pe care s-a pus Codreanu. Consternarea a fost aproape generală cu excepţia clicilor corupte de politicieni şi a populaţiei jidovesti care jubilau faptul ostentativ.

Adevărul însă nu putea fi pentru multă vreme ascuns. Mărturisirile făcute mai târziu de maiorul Dinulescu cel care „a comandat asasinatul” au aruncat deplina lumina asupra acestei oribile crime.

„Într-o zi – declara el – am fost chemat de către fostul

Preşedinte de Consiliu Calinescu în cabinetul lui de lucru se găsea şi Generalul Bengliu comandantul Jandarmeriei. Calinescu mi-a declarat atunci, ca pentru motive politice, Codreanu şi 13 adepţi ai lui trebuiau să fie ucişi: aceasta ar fi fost şi dorinţa Regelui. În ziua de 29 Noiembrie 1938 la orele 10 seara. Codreanu şi camarazii lui au fost scoşi din închisoarea unde erau închişi şi au fost pusi într-un camion. Legionarii au fost puşi în aşa fel ca să poată vedea numai înainte, fiind în acelaşi timp legaţi cu braţele la spate. Ei nu puteau face nici cea mai mică mişcare; erau chiar constrânşi să stea continuu cu capul în sus. Înapoia fiecăruia din ei stătea un jandarm. Eu m-am aşezat lângă şofer. Se călătorea pe strada dintre Ploesti şi Bucureşti când, în zorii zilei de 30 Noiembrie, după ce am dat semnalul fixat, cu lanterna, jandarmii au schos din buzunare o sfoara (frânghie) pe care au strâns-o în jurul gâtului legionarului ce stătea în faţa fiecăruia dintre ei. În felul acesta Codreanu şi cei 13 camarazi ai lui au fost sugrumaţi în timp ce maşina continua în plina viteza. Puţin după aceia am ajuns la Bucureşti de unde ne-am îndreptat către fortul de la Jilava, în interiorul căruia era săpata, deja de trei zile, o groapa mare. După ce camionul a intrat în Fort, asupra cadavrelor strangulaţilor s-a tras şi câte un foc de revolver sau de pusca, apoi după ce medicul militar constata moartea tuturor legionarilor, cadavrele au fost aruncate în groapa. Eu, imediat am declarat celor 14 jandarmi ca ceea ce făcuseră fusese dispus de către Curtea Marţială şi că a fost o datorie patriotica importanta. S-a aruncat pământ în groapa, însă a doua zi cadavrele au fost dezgropate şi purtate într-o altă groapă. Asupra lor s-au varsat multe sticle de acid sulfuric, apoi s-a pus deasupra un strat de ciment peste care în sfârşit s-a aruncat pământ. Jandarmii deşi involuntar au trebuit să iscăleasca actele de deces în care se spunea că cei 14 legionari au fost împuşcaţi în urma unei încercări de fugă. Fiecare jandarm a fost răsplătit cu 20 mii de lei”.

* * *

Aşa s-a pus capăt vieţii pământeşti a lui Corneliu Codreanu la vârsta de 39 de ani când geniul sau creator pasea în plina faza de maturitate. Personalitatea lui era fascinatoare: „N-am întâlnit – scrie scriitorul francez Bertrand de Juvenel – nicio personalitate care să-mi fi produs cu atât de puţina punere în scena, o impresie mai vie.

Închipuiţi-vă un om foarte înalt, foarte subţire, a cărui fata ar fi un model de frumuseţe clasica dacă n-ar fi adâncimea orbitelor în fundul cărora scânteiază ochi sfredelatori" (Gringoire, 1938).

Calaii lui Codreanu şi forţele oculte care i-au pus în mişcare au crezut ca prin moartea lui va dispărea şi credinţa legionară. Ei nu puteau înţelege ca sistemul moral şi politic creat de Codreanu este croit astfel încât îşi trage principala sursa de forţa tocmai din jertfa suprema.

Întreaga lui viaţa a fost dominată de ceea ce el numea: a trăi cu gândul morţii. „Spiritul de jertfa este esenţialul. Nici Mântuitorul n-a putut birui fără suferinţa şi jertfa" (Mota). „Cine renunţa la mormânt renunţa la înviere". „Cred – spune Codreanu – în superioritatea neperitoare a principiului Bisericii Creştine: biruinta veşnica şi adevărata este biruinta născuta din martiriu".

Cu aceasta credinţa, Codreanu şi-a transformat însăşi moartea sa în biruinta căci a dat legionarismului nimbul martirajului creştin singurul care poate să înfrunte vitregia oamenilor şi a împrejurărilor.

Fără îndoiala pe planul acţiunii imediate, golul lăsat de personalitatea lui Codreanu s-a simţit adânc, nu numai în România, dar şi în celelalte tari din Sud-Estul-European. În anumite conjuncturi politice favorabile, Mişcarea nu şi-a putut valorifica întreg elanul sau constructiv. Şi nu este o exagerare dacă s-ar spune ca popoarele din aceste părţi care suferă sub jugul comunist ispăşesc poate crima de a fi lăsat să fie asasinat cel mai neprihanit luptător adevărat „Atlet a lui Christos" împotriva Anticristului Bolşevic.

În aceste momente grele ele îşi găsesc putere de rezistenta în credinţa data de Codreanu singura care prin fundamentul ei profund creştin şi prin tradiţia şi tehnica de lupta poate înfrunta valurile copleşitoare ale noilor hoarde barbare. Spiritul lui Codreanu însufleţeşte lupta şi nu-şi va găsi odihna până când „Ostile Crucii" nu vor zdrobi definitiv „Ostile Satanei", pentru ca toate popoarele să se poată dezvolta în pace şi armonie după eternele principii creştine.

C am ar a zi.

Forţele credinţei legionare stau în mâinile voastre. Păstraţi-vă cât mai puri şi mai neprihaniţi. Purtaţi-le înainte şi luminaţi zilele întunecate pe care le străbatem. Să nu vă descurajeze nici loviturile, nici ademenirile şi nici dezertarile. Să ascultăm porunca de foc a Căpitanului. „Din adâncuri se înalţa biruitor legionarul. Cu sufletul sau de stâncă. Cei ce cred că-l pot învinge ca şi cei ce cred că-l pot cumpăra, se vor convinge în curând, dar prea târziu ca s-au înşelat”.

Septembrie 1949